

Nr 84.

Ankom till riksdagens kansli den 17 juni 1936 kl. 11 f. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående pensionsrätten för vissa övningslärare vid folkskoleseminarierna.

I en till riksdagen avlåten, den 28 februari 1936 dagtecknad proposition nr 125, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, dels att — därest sådan innehavare av ordinarie lärarbefattning i teckning, musik, gymnastik, manlig slöjd, kvinnlig slöjd (inklusive lärarinna i kvinnlig slöjd vid manligt seminariums övningsskola) och hushållsgöromål vid folkskoleseminarium, som erhållit dylik anställning före den 1 juli 1935, under tiden från och med läsåret 1936—1937 intill dess att vederbörande avgår från ifrågavarande befattning, kommer att erhålla mindre omfattande tjänstgöring än som motsvarar ett medeltal, beräknat på sätt i propositionen angivits, samt i anledning därav äger åtnjuta personligt lönetillägg, motsvarande två tredjedelar av skillnaden mellan den avlöning, som han skulle ha uppburit, om för tjänsten varit bestämd en tjänstgöring av den omfattning, som skulle motsvara nämnda medeltal, och den, som han uppbär för sin faktiska tjänstgöring under året — i fråga om pensionsunderlag och pensionsavgifter för honom må så anses, som om med tjänsten varit förenad en tjänstgöring av den omfattning, vilken motsvarar samma medeltal;

dels ock att för vardera av teckningslärarna vid seminariet i Luleå J. A. Lydh och vid seminariet i Karlstad J. E. R. Nyreen må, så länge vederbörande kvarstår i sin befattning samt äger åtnjuta särskilt lönetillägg å 1,560 kronor, beträffande pensionsunderlag och pensionsavgifter så anses, som om han vid seminariet fullgjort en tjänstgöring av 27 veckotimmar.

I fråga om motiveringen för förslaget får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till propositionen.

I en den 21 februari 1936 dagtecknad proposition nr 100, som hänvisats till statsutskottets förberedande handläggning, hade Kungl. Maj:t framlagt förslag angående folk- och småskoleseminariernas organisation m. m.

Ifrågavarande proposition innefattade, bland annat, förslag om beredande av personliga lönetillägg åt övningslärare, vilka kommit eller komme att lida minskning i sin avlöning på grund av seminarieorganisationens ned-

skärning. Lönetillägget skulle motsvara två tredjedelar av skillnaden mellan den avlöning, som befattningshavaren skulle hava uppburit, om för tjänsten varit bestämd en tjänstgöring av den omfattning, som skulle motsvara ett på visst sätt beräknat medeltal, och den, som han uppburit för sin faktiska tjänstgöring under vederbörande läsår.

I nämnda proposition föreslogs vidare, att de nuvarande dubbelseminarierna i Luleå och Karlstad skulle, med tillämpning från och med läsåret 1936—1937, tillsvidare vara anordnade såsom enkelseminarier. Då en dylik förändring av dessa folkskoleseminariers organisation för teckningslärarna vid seminariet i Luleå J. A. Lydh och vid seminariet i Karlstad J. E. R. Nyreen skulle medföra, att dessa befattningshavares grundlön komme att minskas från 3,510 kronor till 1,950 kronor, hade i propositionen föreslagits, att vardera av Lydh och Nyreen skulle tillerkännas ett särskilt lönetillägg, utgörande skillnaden mellan lönen vid dubbel- och enkelseminarium, alltså 1,560 kronor årligen under förutsättning, bland annat, att Lydh och Nyreen åtog sig att utan ersättning bestrida undervisning vid högre allmänna läroverket i Luleå, respektive Karlstad till högst så stort antal timmar, att den sammanlagda tjänstgöringen vid seminariet och läroverket uppginge till 27 timmar.

Föredragande *departementschefen* har i den nu föreliggande propositionen nr 125 anfört, bland annat, följande:

Därest riksdagen bifölle det genom propositionen nr 100 framlagda förslaget om lönetillägg åt övningslärare syntes, i överensstämmelse med vad som skedde vid 1929 års riksdag beträffande övningslärare vid allmänt läroverk, riksdagens medgivande böra inhämtas därtill, att i fråga om pensionsunderlag och pensionsavgifter för innehavare av nu avsedd lärarbefattning finge så anses, som om med tjänsten varit förenad en tjänstgöring av den omfattning, som motsvarade förutnämnda medeltal.

Den föreslagna omorganisationen av folkskoleseminarierna i Luleå och Karlstad skulle för Lydh och Nyreen enligt gällande pensionsbestämmelser medföra, att deras pensionsunderlag komme att beräknas å ett minimiantal av 15 veckotimmar mot tidigare 27 veckotimmar. Vid bifall till det i propositionen nr 100 framlagda förslaget, att Lydh och Nyreen skulle äga under vissa villkor åtnjuta lön såsom lärare vid dubbelseminarium även efter det ifrågakvarande seminarier förvandlats till enkelseminarier, syntes det vara skäligt, att de jämväl i pensionshänseende bereddes en motsvarande förmån. I överensstämmelse härmed syntes riksdagens medgivande böra inhämtas, att så länge Lydh och Nyreen kvarstode i sina befattningar samt ägde åtnjuta nyssnämnda särskilda lönetillägg, i fråga om pensionsunderlag och pensionsavgifter för dem finge så anses, som om de vid vederbörande seminarium fullgjort en tjänstgöring av 27 veckotimmar.

Utskottet.

Utskottet vill erinra, att riksdagen numera på hemställan av statsutskottet i utlåtande nr 150 bifallit Kungl. Maj:ts ovannämnda i propositionen nr 100 framlagda förslag angående dels personliga lönetillägg åt vissa övningslärare, dels ock särskilda lönetillägg åt Lydh och Nyreen. Med hänsyn härtill och då bankoutskottet icke haft något att erinra mot bifall till Kungl. Maj:ts genom förevarande proposition nr 125 gjorda framställning, får utskottet hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

Stockholm den 17 juni 1936.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Lindgren, Lindley**, *Ernfors, Johansson* i Friggeråker*, *Ström* i Lidköping*, *Berling, Swartling* och *Petersson* i Göteborg*.

från andra kammaren: herrar *Leffler, Lovén, Paulsen, K. A. Westman, Carleson, Severin**, *Elmroth* och *Westerdahl**.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.
